

2. Qüestions sobre verbs II¹

PARTICIPIS IRREGULARS

El participi és la forma no personal del verb que utilitzem per conjugar molts dels temps compostos en català. També l'utilitzem com a **adjectiu**. És per això que és important conèixer les formes irregulars dels participis.

INDICATIU	Perfet	<i>he trobat</i>
	Plusquamperfet	<i>havia somiat</i>
	Condicional perfet	<i>hauria servit</i>
	Futur perfet	<i>hauré donat</i>
SUBJUNTIU	Perfet	<i>hagi vingut</i>
	Plusquamperfet	<i>hagués perdut</i>

Participis de la segona conjugació

La 2a conjugació conté molts verbs irregulars i amb formes velaritzades, com hem vist.

La manera més habitual de fer-ne els participis són:

Verbs regulars	→ -UT/-UDA : <i>temut/temuda</i>
Verbs acabats en -metre/-ndre/-ènyer	→ -ÈS/ESA : <i>admès/admesa, pretès/pretesa, empès/empesa, atès/atesa</i>
Altres terminacions	<i>-fondre</i> → ÓS/-OSA : <i>confós/confosa, difós/difosa</i>
	<i>-cloure</i> → ÒS/-OSA : <i>inclòs/inclosa, exclòs/exclosa</i>
	<i>-córrer, -èixer, *-ure</i> → -(E)GUT/-(E)GUDA : <i>ocorregut/ocorreguda, reconegut/reconeguda, begut/beguda</i>
	<i>-ànyer, poder, voler, haver</i> → -GUT/-GUDA : <i>pertangut/pertanguda</i> o <i>pertanyut/pertanyuda, pogut/poguda, volgut/volguda, hagut/haguda</i>
	<i>-pondre, veure</i> → -ST/-STA : <i>correspost/corresposta, vist/vista, previst/prevista</i>

* *-ure*: la majoria (no tots). P.ex.: *coure* (cuit, cuita)

¹ Comelles, S (et al.) *Llengua catalana. Nivell de suficiència 1*.(2004) Barcelona: Editorial Barcanova i Generalitat de Catalunya (s.d.) *Itineraris d'aprenentatge llengua catalana. Nivell Intermedi* (consulteu-la per a exercicis extra).

1. Ompliu els buits següents amb el participi del verb entre parèntesis:
- a. Quan s'hagi _____ el sol ja podrem sortir, perquè no farà tanta calor. (*pondre*)
 - b. Qui ha _____ el marit de la Raquel a la llista de convidats? (*incloure*)
 - c. Aquells empresaris han _____ la construcció d'un nou hotel. (*promoure*).
 - d. Diu que els havien _____ que canviarien les condicions de treball. (*prometre*)
 - e. Com que aquells components s'han _____ no hem pogut fer l'experiment. (*corrompre*)
 - f. Fins que no m'hagi _____ el pis no me n'aniré a viure a Londres. (*vendre*)
 - g. Les teves al·legacions no han estat _____. (*admetre*)
 - h. Quan la infermera m'ha netejat la ferida encara m'ha _____ molt. (*coure*)

Altres participis de la 2a conjugació:

- **-scut/-scuda:** créixer: *crescut/crescuda*; néixer (nàixer): *nascut/nascuda*; viure: *viscut/viscuda*
- **Altres canvis:** treure: *tret/treta*; romandre: *romàs/romasa*; coure: *cuit/cuita* (també *cogut/coguda* en sentit figurat); escriure: *escrit/escrita*; moldre: *molt*²

Altres conjugacions

La majoria de verbs de la **1a conjugació** són regulars (fins i tot els pocs irregulars tenen participis regulars: *anat/ada, estat/ada*). També la majoria dels de 3a conjugació tenen participis regulars (*servit/ida*). Vegem, per tant, quins verbs tenen participis irregulars:

- Verbs com *complir, cobrir, oferir, establir, obrir, reblir*³ i *suplir*: -ERT/-ERTA. *Complert/a, establert/a, obert/a*, etc.
- Verbs amb formes velaritzades de la 3a conjugació com *tenir, venir*: -GUT/-GUDA. *Tingut/tinguda, vingut/vinguda*.
- Altres irregularitats. Imprimir: *imprès/impresa*; dir: *dit/dita*;

² Fins el 2016 amb accent diacrític.

³ DIEC: Omplir atapeïdament. *La gent reblia l'establiment de gom a gom*.

El participi es pot fer concordar amb el complement directe quan aquest apareix representat per un pronom feble de tercera persona: *el, la, els, les, en*. Aquesta concordança és opcional.

- *Les he portades aquest matí, les claus. = Les he portat aquest matí.*
2. Escriviu la forma del masculí singular i la forma del femení singular dels següents verbs.

venir			néixer		
aparèixer			incloure		
cabre			saber		
imprimir			interrompre		
establir			confondre		
complir			matar		

3. Ompliu els buits de les oracions següents amb el participi del verb entre parèntesis:
- a. Diria que aquesta obra de teatre l'ha _____ més que no es pensava (*commoure*)
 - b. Quan la Maria surt a fer exercici l'acompanya el seu gos, però si no l'has vist és perquè devia haver _____ més que ella. (*córrer*)
 - c. Les regles d'aquesta competició s'haurien d'haver _____ abans de començar el primer partit. (*establir*)
 - d. No sé on ha _____ a fer funcionar aquest programa informàtic, perquè fa un mes no sabia ni engegar l'ordinador. (*aprendre*)
 - e. Potser quan hàgiu _____ les dues entitats en una ja no tindreu tants problemes financers. (*refondre*)
 - f. Quan la teva part estigui _____, avisa'm, que en farem fotocòpies (*imprimir*)
 - g. Enguany la fira ha estat més _____ que mai perquè s'hi ha fet activitats molt innovadores. (*concórrer*)
 - h. Tothom es pensava que vivia _____ en un convent de clausura, però en realitat treballava al Brasil d'infermera. (*recloure*)
 - i. Per a l'anunci, busquen persones _____ l'any 1980, perquè és l'any que es va crear l'emissora. (*néixer*)
 - j. Li agradaria que us haguéssiu _____ a col·laborar en aquest projecte ja fa temps. (*comprometre*)

4. Completeu les frases amb la forma de participi i, si és possible, feu-la concordar.
- a. L'escriptor ha editat la novel·la, però encara no l'ha *venuda* (*vendre*).
 - b. He sentit aquestes cançons per la ràdio, però encara no me les he _____ . (aprendre)
 - c. Aquesta cançó l'he _____ (sentir) cantar sovint.
 - d. La mestra ha preguntat les lliçons i la nena no les ha _____ (saber).
 - e. Ha agafat el pot i encara no l'ha _____ (omplir).
 - f. Quantes persones han _____ (desaparèixer) aquest any?
 - g. Ahir vaig dur les targes a la impremta; dubto que les hagin _____ (imprimir).
 - h. La tia ha comprat cafè; ja l'has _____ (moldre)?
 - i. Aquest matí, les he _____ (tenir) a les mans.
5. Ompliu el buit amb el participi del verb en negreta de la mateixa frase:
- a. No el **venço** mai als escacs, però avui l'he _____ .
 - b. Jo no m'ho he _____ . Tu t'ho **creus**?
 - c. Fa temps que no **pluvia**, però avui ha _____ fort.
 - d. Jo havia _____ dos cotxes, i ara no en **tinc** cap.
 - e. Si ara no el **tems** és que no l'has _____ mai.
 - f. Vull **conèixer** el país, i quan l'hagi _____ me n'aniré.
 - g. Ja heu _____ les fitxes! És clar, us **moveu** tant!
 - h. Sí **riu**, riu; quan hakis _____ ja passarem comptes.
 - i. Quan **rebràs** el paquet? M'avisaràs quan l'hakis _____?
 - j. Ahir **valia** cent vint-i-cinc amb quaranta. Quan ha _____, avui?
 - k. No en **sabia** res. Ho he _____ per la ràdio.
 - l. **Seu** aquí, que allà és brut perquè hi ha _____ aquell individu.
 - m. Estic _____, si perdo el treball de llengua!
 - n. Ell diu que **ve** cada mes, però la veritat és que només ha _____ un parell de vegades.
 - o. Ja no beu? Això és que ha _____ sempre!
 - p. M'ho **voldràs** dir tu, ja que en Jaume no m'ho ha _____ dir?
 - q. Si tu hi has _____ arribar, també hi **podré** arribar jo.
 - r. Ja no **cal**. Abans sí que hauria _____.
 - s. Que li **dec** diners? Mai n'hi he _____!